

Στάδιο κυρίως ανάγνωσης

ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ

Συνειδητοποίηση των προβλημάτων και επίγνωση των θυσιών που απαιτούνται

Πνευματική εγρήγορση και σκοποθεσία: Η ευθύνη των πνευματικών ταγών

Η καταδίκη του πολέμου μέσω της ποίησης αλλά και αφοσίωση στον ιερό αγώνα και το ηθικό χρέος

Η μοίρα των ποιητών και των έργων τους

Παραδοσιακή ποίηση	«Μεταβατικοί»* ποιητές	Μοντέρνα ποίηση
Δημοτικά τραγούδια Κορνάρος (Ερωτόκριτος) Χορτάτσης Βηλαράς Κάλβος Σολωμός Λορ Μαβίλης Χατζοπουλος Πορφύρας, Παλαμάς	Καβάφης Σικελιανός Καρυωτάκης	Σεφέρης Ρίτσος Ελύτης Βαφόπουλος Καββαδίας Εγγονόπουλος Βαλαωριτης Σαχτουρης Βρεττάκος Εμπερίκος Γκάτσος Δημουλά

Α΄ ΟΜΑΔΑ

Συνειδητοποίηση των προβλημάτων και επίγνωση των θυσιών που απαιτούνται

Στην τάξη διδάσκεται το ποίημα «Αγορά» του Παλαμά (Α΄ Λυκείου σελ 422 σχολ βιβλ) . Στην “Αγορά” ο ποιητής δίνει τον αντίκτυπο των συνθηκών και ιδιαίτερα της παρακμής του τέλους του 19^{ου} αι στη συνείδηση του πνευματικού ανθρώπου της εποχής

Ενδεικτικές ερωτήσεις

1. Τι ζητά ο ποιητής από τη ζωή
2. Βρήκε αυτό που ζητούσε;
3. Ποια συναισθήματα κατακλύζουν τη ψυχή του;
4. Να βρείτε τα σχήματα λόγου στο ποίημα και να παρατηρήσετε: • τη λειτουργία τους μέσα στο ποίημα • κατά πόσον το κάθε ένα από αυτά προσεγγίζει σε κάτι το συγκεκριμένο και το χειροπιαστό ή τρέπεται σε μια πιο ασύμβατη σύζευξη εννοιών; (**Εκφραστικά μέσα:**
α. Παρομοιώσεις: «**όπως διψάει το πρωτοβρόχι στεγνή καλοκαιρία**», «**κρυφή ζωή σα δέηση ερημίτη**».
β. Μεταφορές: «**διψάς το βλογημένο σπίτι... διψάς και το καράβι σέρνει στην αγορά τη γύμνια του κορμιού σου**».
γ. Προσωποποίηση: «**και το καράβι και το σπίτι σου είπαν: «Όχι**».

δ. Εικόνες: «το καράβι που τραβάει με τα πουλιά και με τα κήτη, τ' αλάφιασμα του σκλάβου που δουλεύει/σέρνει στην αγορά τη γύμνια του κορμιού σου») .

5. Ο ποιητής στην τέταρτη στροφή χρησιμοποιεί την εικόνα του δούλου στην αρχαία αγορά* τι κερδίζει το ποίημα νοηματικά και αισθητικά με αυτή την εικόνα; **Απάντηση:** Η εικόνα του δούλου στην τέταρτη στροφή είναι υπέροχη. Χάρη σε αυτήν από αισθητική άποψη δίνεται παραστατικότητα η δική του εικόνα: για την καθημερινή επιβίωση καταπιάνεται με ανούσια έργα, χωρίς να βιώνει καμία ικανοποίηση. Από νοηματική άποψη μεταδίδεται με επιτυχία στον αναγνώστη το αίσθημα απογοήτευσης και αλλοτρίωσης που νιώθει ο ίδιος η αγωνία και ο προβληματισμός του αγγίζουν και τον αναγνώστη.

5. Με βάση τα χαρακτηριστικά της παραδοσιακής και νεοτερικής ποίησης εντάξτε το ποίημα στην κατηγορία που ανήκει
Γλώσσα: **Η γλώσσα είναι ίδια με τα προηγούμενα σονέτα. Η ομοιοκαταληξία είναι σταυρωτή στις δύο 4στιχες στροφές και στην κάθε τρίστιχη στροφή ομοιοκαταληκτούν οι στίχοι β-γ, β-γ και ο α' του πρώτου τρίστιχου με το α του δεύτερου τρίστιχου.** Ο στίχος δεκατρισύλλαβος ιαμβικός.

6. Αναζητείστε στο ποίημα τις πιο ποιητικές και πιο καθημερινές λέξεις, αν υπάρχουν.

7. Εντοπίστε στοιχεία του συμβολισμού και του παρνασισμού στο ποίημα

8 Συσχετίστε το ποίημα με το «**Αε γυρεύω ξένο**» του **Κων/νου Χατζόπουλου** (σελ 448 σχολ βιβλίου) ως προς τη διάθεση των δύο ποιητών. Εντάξτε το ποίημα στην τεχνοτροπία του συμβολισμού (υπάρχει η αίσθηση της έλλειψης (κάτι μου έχουν πάρει, μέσα παό την ψυχή/κάτιο μου έχουν πάρει) αλλά εντελώς θολή, χωρίς κανένα προσδιορισμό (χαρακτηριστικό δείγμα συμβολισμού: έμφαση στη γοητευτική υποβλητικότητα και μουσικότητα. Η πιο συγκεκριμένη αναφορά είναι ότι «αλλοι» κάποιοι απροσδιόριστοι παράγοντες έχουν συντελέσει στη μελαγχολική αίσθηση της έλλειψης

ΚΕΙΜΕΝΑ για την α΄ ομάδα Συνειδητοποίηση των προβλημάτων και επίγνωση των θυσιών που απαιτούνται

«Το πανηγύρι στα σπάρτα» Κ. Παλαμάς (Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ σελ 411)

«Οι Μοιραίοι» Κ Βάρναλη (Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ σελ 479))

«Ανυπότακτη Πολιτεία» Γιάννης Ρίτσος (Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ σελ 238)

- Ποια κοινά σημεία στη θεματική των τριών ποιημάτων εντοπίζετε; Σε ποιο ποίημα βλέπετε να διευρύνεται περισσότερο ο συμβολισμός του κάθε θέματος ώστε να καθιστά το ποίημα πιο κρυπτικό και δυσνόητο;
- Ανιχνεύστε τα **σύμβολα** που υπάρχουν σε κάθε ποίημα και κατατάξτε τα σε κατηγορίες, ανάλογα με το είδος τους (αντικείμενα, εικόνες, ήχοι)
- Να καταγράψετε λέξεις και φράσεις από τα τρία ποιήματα που επιτυγχάνουν **εικονογραφική πύκνωση**. Να τις συγκρίνετε ως προς τις αποκλίσεις τους από τις λογικές συμβάσεις της γλώσσας. Εντοπίστε στο ποίημα «Ανυπότακτη Πολιτεία» στοιχεία του υπερρεαλισμού
- Επισκεφθείτε τους παρακάτω διαδικτυακούς τόπους και δώστε τα κύρια χαρακτηριστικά της ποίησης του κάθε ποιητή

http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9D%CE%AD%CE%B1_%CE%91%CE%B8%CE%B7%CE%BD%CE%B1%CF%8A%CE%BA%CE%AE_%CE%A3%CF%87%CE%BF%CE%BB%CE%AE (ΠΑΛΑΜΑΣ)

<http://users.sch.gr/ckollias/globalsch-autosch/iware/?D=a407f49f196d343238faae2ed66f58a1> (ΡΙΤΣΟΣ)

http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9A%CF%8E%CF%83%CF%84%CE%B1%CF%82_%CE%92%CE%AC%CF%81%CE%BD%CE%B1%CE%BB%CE%B7%CF%82 (ΒΑΡΝΑΛΗΣ)

- Κατατάξτε τα τρία ποιήματα από το πιο παραδοσιακό στο πιο υπερρεαλιστικό μελετώντας τη γλώσσα και τη στιχουργική των ποιημάτων
- Ακούστε μελοποιημένο το ποίημα του Κ. Βάρναλη <http://www.youtube.com/watch?v=xGNUNqYSvRw>
- Ακούστε το «Ηχείστε οι σάλπιγγες» που απήγγειλε ο Σικελιανός, όταν πέθανε ο Παλαμάς <http://www.youtube.com/watch?v=wAl1SnRSxEw&feature=related>

Β΄ ΟΜΑΔΑ

Πνευματική εγρήγορση και σκοποθεσία: Η ευθύνη των πνευματικών ταγών

Στην τάξη διδάσκεται το ποίημα «Ιθάκη» (Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ)

Θ.Κ: Ο αγώνας του ανθρώπου για την επίτευξη κάποιου σκοπού που τον πλουτίζει με πολλές και ποικίλες γνώσεις, καταξιώνει τη ζωή του, ανεξάρτητα από την τελική του έκβαση Η αξία δηλαδή της Ιθάκης, του κάθε σκοπού που ο άνθρωπος θέτει στη ζωή του, είναι ακριβώς το ότι τον υποκινεί για αγώνα και για δράση. Η νίκη όμως του ανθρώπου, το κέρδος του, δεν είναι ικανοποίηση των επιθυμιών του αλλά οι συγκινήσεις και η γνώση που αποκόμισε κατά τη διάρκεια του ταξιδιού.

Ενδεικτικές ερωτήσεις

- Τι συμβολίζει η Ιθάκη; (Το σκοπό που δίνει νόημα στη ζωή) Εντοπίστε τους σχετικούς στίχους που αναφέρονται σε αυτό (στ 31-33)
- Ποια τα θέλγητρα του ταξιδιού-σκοπού (στρ 2)
- Ποιες οι δυσκολίες του; (4-12)
- Ποια είναι η πραγματική δυσκολία; Ο εαυτός μας (στ 6-8)
- Ποιος ο αποτελεσματικότερος τρόπος ξεπεράσματος των δυσκολιών (πνευματική εγρήγορση, πνευματικός βίος)

Τεχνική - Συμβολισμός: Η «Ιθάκη» ανήκει στα φιλοσοφικά ποιήματα του Καβάφη, όπου ο ποιητής προσεγγίζει το νόημα της ζωής και το σκοπό που ο άνθρωπος θα πρέπει να θέτει σε αυτήν. Για να το πετύχει αυτό χρησιμοποίησε το θέμα του Οδυσσέα τον οποίο μετέτρεψε σε σύμβολο για να μεταδώσει με τον καλύτερο τρόπο τα μηνύματά του.

2.Ύφος: Το ποίημα είναι γραμμένο με διδακτικό τόνο, όπως αποκαλύπτεται από τη χρήση β' προσώπου και από το ότι ο ποιητής απευθύνεται σε ένα νέο άνθρωπο, που μόλις ξεκίνησε το δικό του ταξίδι της ζωής.

3. Εικόνες: Για να πετύχει το σκοπό του αυτό χρησιμοποιεί ιδιαίτερα ζωντανές και παραστατικές εικόνες, που προσδίδουν στο ποίημα του μια υποβλητική ατμόσφαιρα: «πολλά τα καλοκαιρινά πρωινά... πρωτόιδωμένες», «να σταματήσεις σ' εμπορεία Φοινικικά... ηδονικά μυρωδικά», «σε πόλεις Αιγυπτιακές πολλές να πας... σπουδασμένους», «και γέρος πια ν' αράξεις στο νησί».

4. Γλώσσα: Η γλώσσα του ποιήματος είναι η ιδιότυπη γλώσσα του Καβάφη, δημοτική με τύπους της καθαρεύουσας, σαν αυτή που μιλούσαν οι Έλληνες της Αλεξάνδρειας. Ο στίχος του αποτελείται από άνισο αριθμό συλλαβών, χωρίς ομοιοκαταληξία, αλλά σε ιαμβικό μέτρο.

ΚΕΙΜΕΝΑ για την β' ομάδα Πνευματική εγρήγορση και σκοποθεσία: Η ευθύνη των πνευματικών ταγών

- «**Σατιρικά γυμνάσματα**» Κ Παλαμά (Α' Λυκείου σελ 416)
- «**Εστιάδες**» Γρυπάρης (Α' Λυκείου σελ 457)
- «**Απολείπειν ο Θεός Αντώνιον**» Καβάφης (Α' Λυκείου σελ 434)
- Εντοπίστε τα θεματικά μοτίβα των ποιημάτων. Ποιος ο συμβολισμός του καθενός;
- Οι εικόνες των ποιημάτων: να τις εντάξετε σε έναν πίνακα γράφοντας δίπλα στην κάθε μια το συμβολισμό που νομίζετε πως έχουν.
- Έχοντας υπόψη τα χαρακτηριστικά της ποίησης του Καβάφη, όπως σας έχουν δοθεί, συγκρίνετε τα τρία ποιήματα και εντοπίστε διαφορές α) ως προς τη **γλώσσα** β) τη **στιχουργική** γ) τη **χρήση εκφραστικών μέσων**. Στη συνέχεια κατατάξτε τα ποιήματα από το πιο παραδοσιακό στο πιο μοντέρνο, ανάλογα με τη δραματικότητα που τα χαρακτηρίζει
- Ποιες ιδέες και συναισθήματα εκφράζονται στα τρία ποιήματα. Μέσα από ποιες λέξεις ή φράσεις διατυπώνονται αυτά. Πόσο αυτές οι λέξεις ή φράσεις προσεγγίζουν τα καθιερωμένα γλωσσικά σχήματα; Αναζητήστε τις πιο «ποιητικές» και πιο «καθημερινές» λέξεις κάθε ποιήματος
- Δικαιολογήστε το λόγο για τον οποίο το ποίημα «Εστιάδες» εντάσσεται στην τεχνοτροπία του Παρνασσισμού (Λάβετε υπόψη το θέμα και τη γλώσσα)

Για το ποίημα «Σατιρικά Γυμνάσματα» να λάβετε υπόψη και τα παρακάτω:

(Γενική κατάσταση της Ελλάδας κατά την πρώτη δεκαετία του 20^{ου} αι: οικονομική, κυρίως, ανάπτυξη: πολιτική Τρικούπη, γενική παρακμή (αποκορύφωμα: πόλεμος 1897), Βάσεις αστικοποίησης (1909, Βενιζέλος), Βαλκανικοί πόλεμοι 1912-13, Διχασμός, Μικρασιατική εκστρατεία, Καταστροφή 1922, Ανασυγκρότηση, Δικτατορία Μεταξά, Β' Παγκόσμιος Πόλεμος, Κατοχή, Απελευθέρωση

Ποια χαρακτηριστικά της παρακμής (μέχρι το 1909) επισημαίνει ο Παλαμάς στο ποίημα

(ποίημα α:

1. *φανατισμός*: 1^η στρ,
2. *συσώρευση χαρακτηρισμών* «σηκωτοί κάθε τόσο στο ποδάρι»,
3. *έλλειψη αξιών* (2^η στρ),
4. *παραμερισμός των άξιων*: 3^η στρ) «Τρικούπηδες, Ψυχάρηδες»,
5. *συντηρητισμός, σεμνοτυφία, καθωσπρεπισμός* (3^η στρ) «Να η Ελλάδα! Αρσακιώτισσα δασκάλα»,
6. *σχολαστικισμός πνευματικών ανθρώπων* (4^η στρ) «με λογιότατους παραγιομισμένη»,
7. *πρόχειρη αντιμετώπιση σοβαρών προβλημάτων, εφησυχασμός Μεγάλης Ιδέας*: 4^η στρ) τελευταίος στίχος

Ποίημα β:

1. *έλλειψη πίστης σε ιδανικά, αθεΐα* στροφή 1-2,

2. επικράτηση του νόμου της ζούγκλας:3^η στροφή,
3. απομάκρυνση από φιλοσοφία και επιστήμη 4^η στροφή,
4. συνέχιση πολιτιστικού σκότους τουρκοκρατίας «Τ' άτι σου ακόμη μας πατά Μπραϊμη

Γ ' ΟΜΑΔΑ

Η καταδίκη του πολέμου μέσω της ποίησης αλλά και αφοσίωση στον ιερό αγώνα και το ηθικό χρέος

Στην τάξη διδάσκεται το ποίημα «Ελεύθεροι Πολιορκημένοι» και συγκεκριμένα το απόσπασμα «Πειρασμός»

ΘΚ: Η θέληση που σημαίνει χρέος: Η θέληση των Πολιορκημένων να μείνουν ελεύθεροι τους κάνει να υπομένουν τα πάντα

Το πρώτο σχεδιάσμα πρέπει να γράφτηκε αμέσως μετά την πτώση του Μεσολογγίου, γύρω στα 1830. Διακρίνεται για το λυρισμό του και για την ένταση του θρήνου του. Το δεύτερο σχεδιάσμα πρέπει να γράφτηκε την περίοδο 1833-1844 και είναι «περιεκτικότερο σύνθεμα και επικό, **εις το οποίο εικονίζονται τα παθήματα των γενναίων αγωνιστών εις τας υστεριναίς ημέραις της πολιορκίας έως που έκαναν το γιουρούσι».** (Ι. Πολυλάς). Το τρίτο σχεδιάσμα του αποτελεί ξανάπλασμα του δεύτερου σε νέα μορφή, χωρίς ομοιοκαταληξίες και με στίχους λιτούς αλλά γεμάτους αρμονία.

Ενδεικτικές ερωτήσεις

- Να καταγράψετε τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η ομορφιά της φύσης στη διαμόρφωση των συναισθημάτων του ανθρώπου
- Να εντοπίσετε τη λυρικότητα του ποιήματος.
- Βρείτε τις εικόνες που υπάρχουν στο κείμενο και τους εκφραστικούς τρόπους του ποιήματος
- Ποια είναι τα σύμβολα που χρησιμοποιούνται στο απόσπασμα. Με ποιο τρόπο αυτά υπηρετούν την ποιητική έμπνευση

Συγκρίνετε το απόσπασμα με τα άλλα δύο σχεδιάσματα ως προς το περιεχόμενο και τη μορφή διαβάζοντας πρώτα την παρακάτω κριτική από τον Κριαρά.

«Το τρίτο Σχεδιάσμα δείχνει την ώριμη ψυχή του ποιητή. Σ' όλο το ποίημα ο ποιητής προσπαθεί με την ηθική δύναμη να ισορροπήσει το φυσικόν και το υπερφυσικόν... εις τρεις περιόδους. Στην πρώτη ο ποιητής βρίσκεται πιο κοντά στα νεανικά εκφραστικά του μέσα· στη δεύτερη επιζητεί με τη γλώσσα, το ύφος, τον πολιτικό στίχο να δώσει εθνική μορφή στο έργο του και στην τρίτη, επειδή πια η δημώδης κατεργασμένη έκφραση δεν ανταποκρίνεται στη μεταφυσική σκέψη του, επιζητεί ο ποιητής να συνδυάσει το δημώδες υλικό με το δημώδες ύφος, απομακρύνει και την ομοιοκαταληξία και τη συνίζηση και επιτυγχάνει να γίνει πυκνότερη η σύνταξη, σιβυλλικό πολλές φορές το νόημα και πολύ ελκυστική η μουσική υφή των στίχων» (Ε. Κριαρά, Δίον. Σολ. σελ. 96).

Δίνονται σε φωτοτυπία τα χαρακτηριστικά της ποίησης του Σολωμού και του ρομαντισμού

Εργασία για το σπίτι:

- 1)Ακούστε μελοποιημένο το ποίημα <http://www.youtube.com/watch?v=yBTJYTuiyZM>

2)Με βάση τις σημειώσεις που δόθηκαν για τα χαρακτηριστικά της ποίησης του Σολωμού και τα χαρακτηριστικά του ρομαντισμού εντοπίστε τα χαρακτηριστικά αυτά στο απόσπασμα 6 του Γ' σχεδιάσματος

ΚΕΙΜΕΝΑ για την γ' ομάδα

Η καταδίκη του πολέμου μέσω της ποίησης αλλά και αφοσίωση στον ιερό αγώνα και το ηθικό χρέος

1. «Ηφαίστεια» Α Κάλβος (Α' Λυκείου σελ 216)

ΘΚ: Η ωδή φέρνει τον τίτλο Ηφαίστεια, διότι ο ποιητής παραβάλλει τη δύναμη και την ορμή των δύο πυρπολικών με την έκρηξη πραγματικών ηφαιστειών. Όπως η έκρηξη των ηφαιστειών, αιφνιδιαστική και τρομερή, ξεχύνοντας φωτιά και όγκο λάβας, καταστρέφει σε μικρό διάστημα μεγάλες εκτάσεις, έτσι και τα δύο ελληνικά πλοία κατάφεραν γρήγορα να πλήξουν καίρια τον εχθρικό στόλο.

2. «Τελευταίος Σταθμός» Σεφέρης (Β' Λυκείου σελ 209)

3. «Άξιον Εστί» Ελύτης (Β' Λυκείου σελ 258)

4. «Αποκρία» Σαχτούρης (Γ' Λυκείου σελ 22)

1. Ποια κοινά σημεία στη θεματική των τεσσάρων ποιημάτων εντοπίζετε.

2. Συγκρίνετε τα τέσσερα ποιήματα ως προς την άποψη της εικονοπλαστικής και εκφραστικής τόλμης με την οποία εκφράζουν το κοινό τους θέμα. Αναφέρετε συγκεκριμένα παραδείγματα.

3. Στην ωδή του Κάλβου στις στροφές α-η κυριαρχεί η ερήμωση και η εγκατάλειψη. Με ποια εκφραστικά μέσα πετυχαίνει ο ποιητής τη δήλωση της κατάστασης; **ΣΗΜ: Από το λεξικό λογοτεχνικών όρων σελ 90 ενημερωθείτε για τα χαρακτηριστικά του καλβικού μέτρου και της στιχουργίας του**

4. Διαβάστε το δοκίμιο του Μάρκου Αυγέρη «Ο Κάλβος και η εποχή του» (Β Λυκείου σελ 448) και πείτε σε ένα κείμενο 100 λέξεων ποια είναι η προσφορά του Κάλβου στην ποίηση

5. Καταγράψτε καινότροπους συνδυασμούς λέξεων στα τρία τελευταία ποιήματα. Με ποιον τρόπο λέξεις της καθημερινής ομιλίας αποκτούν συμβολικές διαστάσεις;

6. Τοποθετήστε τα τέσσερα ποιήματα από το πιο παραδοσιακό στο πιο μοντέρνο, κατατάσσοντας αυτά σε αντίστοιχα λογοτεχνικά ρεύματα, δικαιολογώντας της επιλογή σας

7. Προσπαθήστε να δείτε κρυμμένα συναισθήματα στα τέσσερα ποιήματα. Σε ποια σημεία του κάθε ποιήματος υποβάλλονται;

8. Επισκεφθείτε τον ιστότοπο και συμβουλευτείτε το συμπραστικό πίνακα λέξεων για το Σεφέρη <http://www.greek-language.gr/greekLang/literature/index.html>

Δ΄ ΟΜΑΔΑ

Η μοίρα των ποιητών και των έργων τους

Στην τάξη διδάσκεται το ποίημα «Μπαλάντα στους άδοξους ποιητές των αιώνων» Καρυωτάκη Κ. (Β΄ Λυκείου σελ 181)

Θ.Κ Αν και μεγάλοι δημιουργοί μένουν άσημοι στη ζωή τους και περιφρονούνται ή διώκονται, το έργο τους όμως αναγνωρίζεται και μένει αθάνατο όπως και το όνομά τους

Ενδεικτικές ερωτήσεις

- Χαρακτηριστικά της ποίησης του Κ. Καρυωτάκη είναι η μελαγχολία/απαισιοδοξία και ο (αυτό)σαρκασμός. Πώς διαφαίνονται τα στοιχεία αυτά στο συγκεκριμένο ποίημα;
- Γιατί ο Κ. νιώθει αλληλέγγυος με τους περιφρονημένους και τους άδοξους ποιητές; Πώς φαίνεται αυτή η συναισθηματική ταύτιση μέσα στο ποίημα;
- Ο ποιητής ακολουθεί την τεχνοτροπία του συμβολισμού και γι' αυτό προσέχει πολύ την επεξεργασία του στίχου. Αποτέλεσμα της επεξεργασίας είναι η μουσικότητα και η πλούσια ομοιοκαταληξία. Δικαιολογήστε αυτή την άποψη.
- Ποια φράση του ποιήματος λειτουργεί ως μοτίβο και ποια εντύπωση δημιουργεί; Ποιος είναι ο διαφορετικός ρόλος αυτής της φράσης κάθε φορά που επαναλαμβάνεται; (πάρτε υπόψη και τον τίτλο)
- Στο ποίημα επαναλαμβάνεται τέσσερις φορές η προσωπική αντωνυμία «εγώ». Ποια είναι η θέση του ποιητικού «εγώ» ανάμεσα στους ποιητές που δοξάστηκαν και τους άδοξους ποιητές;
- Ποια η δική σας άποψη για την αξία της ποιητικής τέχνης του Καρυωτάκη και την απήχηση που μπορεί να έχει η ποίησή του στην εποχή μας

ΚΕΙΜΕΝΑ για τη δ' ομάδα
Η μοίρα των ποιητών και των έργων τους

- **«Δεν είμαστε ποιητές σημαίνει»** Σαραντάρης (Β Λυκείου σελ 233)
- **«Νέα περί του θανάτου του Φρειδερίκου Γκαρθία Λόρκα (Εγγονόπουλος) (B Λυκείου, σελ 246)**
- **«Τρία αποσπάσματα» (Εμπειρικός) (B' Λυκείου 227)**

1. Ποια η κοινή θεματική στα τρία ποιήματα. Ποιες αντιλήψεις για την ποίηση παρουσιάζονται σε κάθε ποίημα Γιατί πιστεύετε πως η ποίηση ως τέχνη και ως δημιουργία προκαλεί την αγωνία των υποκειμένων της(ποιητών);
2. Βρείτε σε ποιο ποίημα εντοπίζετε καταφυγή στο όνειρο και τη φαντασία και ποιο διαχέεται από μια πικρή ειρωνεία. Αιτιολογήστε με παραδείγματα την απάντησή σας
3. Μελετήστε τη **γλώσσα** και τη **στιχουργική** των ποιημάτων. Βρείτε τους **εκφραστικούς τρόπους** που απομακρύνουν κάθε ποίημα από την αντικειμενική λογική πραγματικότητα
4. Κατατάξτε τα τρία ποιήματα ανάλογα με το βαθμό του άλογου στοιχείου
5. Επισκεφθείτε την ιστοσελίδα του ΚΕΓ <http://www.greek-language.gr/greekLang/literature/index.html> και του Σπουδαστηρίου του Νέου Ελληνισμού <http://www.snhell.gr/> για να ακούσετε τα ποιήματα του Εγγονόπουλου και του Εμπειρικού
6. Διαβάστε το δοκίμιο του Κλέωνα Παράσχου **«τι είναι ποίηση»**(B Λυκείου σελ 462) και έχοντας υπόψη τους προβληματισμούς του δοκιμιογράφου και το περιεχόμενο των τριών ποιημάτων διατυπώστε τις δικές σας σκέψεις «για το τι είναι ποίηση»